Peritoneale dialysekatheter

MARIA MIDDELARES

PATIËNTENINFORMATIE

INHOUD

1 Wat is een peritoneale dialysekatheter? 4
2 Plaatsen van een peritoneale dialysekatheter 4
3 Het katheterverband 5
4 Enkele aandachtspunten 6
4.1 Hygiëne en dagelijkse zorg 6
4.2 Zelfzorg 7
5 Mogelijke problemen 8
6 Wat bij een ziekenhuisopname? 10

Contactgegevens 11

Beste patiënt

Je hebt in overleg met je behandelend arts beslist dat peritoneale dialyse op dit moment de meest aangewezen nierfunctievervangende behandeling is voor jou. Om deze behandeling te kunnen uitvoeren, is een toegangsweg tot je buikholte (peritoneale holte) nodig: de **peritoneale dialysekatheter**.

Om een langdurig gebruik van je katheter mogelijk te maken, is het heel belangrijk dat je er correct mee omgaat. Je vermindert zo ook de kans op infecties of beschadiging.

In deze brochure vind je algemene informatie, praktische tips voor de dagelijkse zorg en richtlijnen om juist te handelen bij problemen. Het is aan te raden dat ook je partner, familie, thuisverpleegkundige, verzorgende en huisarts hiervan op de hoogte zijn.

Deze brochure vervangt de persoonlijke gesprekken met arts(en) en verpleegkundigen zeker niet. Aarzel niet hen te contacteren bij mogelijke vragen of problemen. Ze zullen je graag verder helpen.

Het nefrologisch team

Wij wensen je veel succes met de behandeling

GEZONDHEIDSZORG MET EEN ZIEL

1 Wat is een peritoneale dialysekatheter?

Om het buikvlies als dialysemembraan te kunnen gebruiken, is een toegangsweg naar het peritoneum en de peritoneale holte nodig. Daarvoor wordt een soepel buisje uit kunststof door de huid ingeplant: **de peritoneale dialysekatheter of PD-katheter.**

Het uiteinde van de PD-katheter wordt in het onderste deel van de buikholte geplaatst. De plaats waar de PD-katheter uit de buik komt, is de huidpoort of exit-site. Het is heel belangrijk dat de huidpoort goed verzorgd wordt!

2 Plaatsen van een peritoneale dialysekatheter

De PD-katheter wordt tijdens een kijkoperatie in de buikholte (peritoneale holte) ingebracht door een chirurg. Dit gebeurt onder algemene verdoving.

Het is nodig om één nacht in het ziekenhuis te blijven. Je moet de eerste dag na de ingreep in bed blijven om de PD-katheter goed te laten ingroeien. Voor je naar huis vertrekt, wordt een radiografie van je buik genomen. Zo kunnen we controleren of de PD-katheter zich goed in het onderste gedeelte van de buikholte bevindt.

Na ongeveer drie weken zal je behandeling starten.

Om de huidpoort goed te laten genezen, mag je een drietal weken niet douchen.

3 Het katheterverband

Het katheterverband dient om de huidpoort (exit-site) te beschermen. De exit-site wordt twee maal per week - of meer indien nodig - verzorgd. Eerst wordt deze ontsmet met ontsmettingsstof (bv. Hibidil®). Daarna wordt een steriel verband aangebracht dat gefixeerd wordt met een klevend verband (bv. Hypafix®). Je kan dit zelf aanleren, of het kan aangeleerd worden aan je partner of een thuisverpleegkundige. Het benodigde materiaal krijg je tijdens de consultatie.

Tijdens het vernieuwen van het katheterverband is hygiëne heel belangrijk! Daarom worden de handen regelmatig ontsmet en draagt iedereen bij de verzorging een mondmasker.

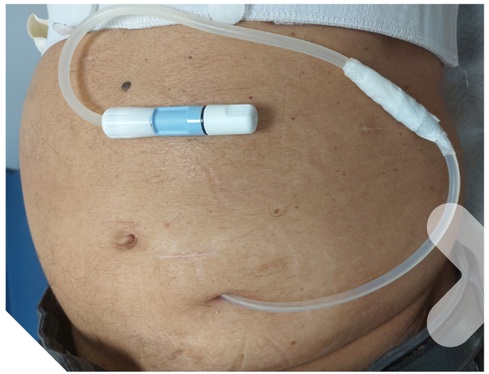

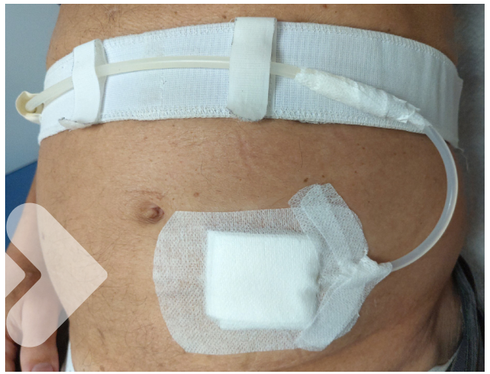

4 Enkele aandachtspunten

4.1 Hygiëne en dagelijkse zorg

Douchen

Als je PD-katheter volledig ingegroeid is, mag je douchen. Meestal is dit na ongeveer drie weken. Neem liever geen bad omdat de huidpoort dan week kan worden.

Je kan douchen met of zonder katheterverband:

- met verband: overkleef het verband met een doorzichtig plastic verband (bv. Tegaderm®). Na het douchen verwijder je alles en doe je een verbandzorg.
- zonder verband: de huidpoort mag je voorzichtig wassen met een beetje milde douchezeep. Dep na het douchen de huid droog met een propere handdoek of kompressen. Ontsmetten is niet echt meer nodig maar mag altijd.

Zwemmen

Je mag zwemmen in zwembaden en in zee maar absoluut niet in stilstaand water, zoals bijvoorbeeld in een meer. Daar zijn veel micro-organismen aanwezig die een infectie kunnen veroorzaken.

Doe na het zwemmen altijd een verbandzorg!

Irritatie

Bij erge irritatie van de kleefpleister, mag je het verband weglaten. Dit kan alleen als de PD-katheter goed ingegroeid is. Doe dit enkel na overleg met je arts of PD-verpleegkundige!

> “ DRAAG GOED ZORG VOOR JE PD-KATHETER!

4.2 Zelfzorg

Trek nooit aan de PD-katheter. Let hiervoor ook op als je je omkleedt of bij andere gewone bezigheden. Je kan de PD-katheter best beschermen door de riem, die je van ons kreeg op de consultatie, onder je kledij te dragen. Op die manier zit het katheteruiteinde veilig weggeborgen.

Neem contact op met het dialysecentrum bij symptomen die op infectie kunnen wijzen:

- koorts
- rillingen
- roodheid van de huidpoort
- warm aanvoelen van de huid
- pijn aan de huidpoort
- vochtverlies of etter aan de huidpoort
- bloed aan de huidpoort

Korstjes en een beetje bloed op het verband van de huidpoort zijn normaal in het begin.

5 Mogelijke problemen

JEUK DOOR HET VERBAND

Je kan allergisch zijn voor het verband of je kan jeuk krijgen door veel te zweten. Krab niet ter hoogte van het verband, dit maakt de irritatie alleen maar erger.

Vermeld dit probleem aan de verpleegkundige zodat een ander verbandmateriaal gebruikt kan worden.

HET VERBAND KOMT LOS

Als het verband los komt en je kan het zelf niet vernieuwen, laat dan de thuisverpleegkundige komen om de verbandzorg opnieuw te doen.

PIJN AAN DE HUIDPOORT

Pijn ter hoogte van de huidpoort kan een teken van infectie zijn. Neem in dat geval zo snel mogelijk contact op met de dienst dialyse. Zij zullen je verder helpen.

HET VERBAND IS VUIL OF NAT

Het verband kan nat worden door te zweten, drank te morsen of tijdens het wassen. Een nat verband moet altijd vermeden worden. Dit vergroot immers de kans op infectie en moet er dus zo snel mogelijk af. Als je het verband niet zelf kan vernieuwen, laat dan de thuisverpleegkundige komen om de verbandzorg opnieuw te doen.

DE KATHETER LEKT

Is je kledij of huid ter hoogte van de katheter nat, controleer dan of:

- er een lek ter hoogte van het connectiestuk is;
- er een scheurtje in de katheter is;
- de draaiklem gesloten is;
- de afsluitdop dichtgedraaid is.

Neem in elk geval zo vlug mogelijk contact op met de dienst dialyse!

VERVANGEN VAN DE KATHETERVERLENGLIJN

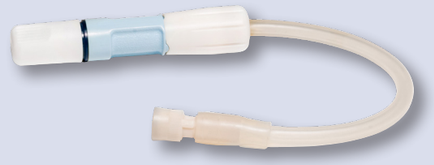

De verlenglijn van de PD-katheter moet gewisseld worden:

- bij beschadiging;
- als het katheteruiteinde onsteriel gemaakt is;
- bij onverwachte ontkoppeling van de PD-katheter;
- na buikvliesontsteking (= peritonitis);
- altijd om de 6 maand.

6 Wat bij een ziekenhuisopname?

- Een geplande of onverwachte opname in het ziekenhuis is altijd een ingrijpende gebeurtenis. In jouw geval is het bovendien ook belangrijk dat je PD-behandeling steeds voortgezet kan worden. Daarom moet jij of je familie bij een ziekenhuisopname steeds aan de verpleegkundige melden dat je een PD-katheter hebt en dat je op regelmatige tijdstippen een PD-behandeling nodig hebt. Meestal zal je dan op een verpleegafdeling terechtkomen met specifieke ervaring in de PD-techniek.
- Is je behandelend arts niet op de hoogte van je opname (bv. bij een dringende opname in een ander ziekenhuis)? Laat deze dan zeker verwittigen via de verpleegafdeling waar je opgenomen werd.

Contact gegevens

Heb je nog bezorgdheden of nood aan ondersteuning, aarzel dan niet om ons te contacteren.

- **Artsen nefrologie**

  Dr. Pascale Bernaert
  Dr. An Deman
  Dr. Mieke De Vleeschouwer
  Dr. Liesbeth De Waele
  Dr. Maarten De Wilde
  Dr. Heidi Hannon
  Dr. Marie Schurgers

- **Diensten nefrologie**

  Onze artsen en diensten zijn te bereiken via **nefrologie.secretariaat@azmmsj.be** of op **09 246 95 50**.
  Nadat je het nummer gevormd hebt, kun je kiezen uit:

  1 Secretariaat (van 8.30 tot 17 uur)
  2 Hoofdverpleegkundige / adjunct
  3 Verpleegpost
  4 **PD of via verpleegpost.thuisdialyse@azmmsj.be**
  5 Sociale dienst (socialedienst.nefrologie@azmmsj.be)
  6 Diëtist

- **Dienst spoedgevallen (bij urgentie)** 09 246 98 00

GEZONDHEIDSZORG MET EEN ZIEL

Deze brochure is gedrukt op maxioffset.
Papier afkomstig uit bossen die duurzaam
worden beheerd.

VOLG ONS OOK OP:

MARIA MIDDELARES

GezondheidsZorg met een Ziel

Buitenring Sint-Denijs 30 | 9000 Gent | 09 246 46 46 | www.mariamiddelares.be | info@azmmsj.be

AZ Maria Middelares heeft deze informatiebrochure met de grootste zorg opgemaakt. Deze brochure is indicatief en vervangt de raadpleging bij je arts niet.
Mocht deze brochure vergissingen of onvolledigheden bevatten, dan zijn AZ Maria Middelares, zijn medewerkers en zijn artsen hiervoor niet aansprakelijk.

SAP 23988 - december 2021